

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Grondwaterwinning Flevoland

13 november 1998

731-73



commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

uw kenmerk
MPV/98.081609/A

uw brief
11 september 1998

ons kenmerk
U653-98/Ts/fw/731-74

onderwerp
Toetsingsadvies Grondwaterwinning
Flevoland

doorkiesnummer
(030) 234 76 26

Utrecht,
13 november 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Grondwaterwinning Flevoland. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Grondwaterwinning Flevoland

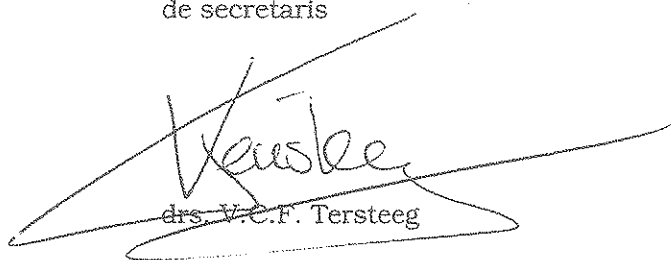
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Grondwaterwinning Flevoland

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Grondwaterwinning Flevoland,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Flevoland door de Commissie voor de milieueffect-
rapportage; namens deze,

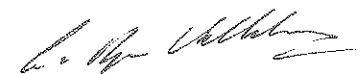
de werkgroep m.e.r. Grondwaterwinning Flevoland,

de secretaris



drs. V.C.F. Tersteeg

de voorzitter



drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 13 november 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
3. Aanbevelingen voor de besluitvorming	3

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 september 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 176 d.d. 16 september 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

I. INLEIDING

Flevolandse Drinkwatermaatschappij (FDM) heeft het voornemen de huidige grondwateronttrekking in Flevoland met 19 miljoen m³ uit te breiden tot maximaal 42 miljoen m³ grondwater.

Het is de bedoeling dat deze grondwateronttrekkingen gefaseerd worden uitgevoerd. Bepalend hierbij is de groei van de drinkwaterbehoefte in het voorzieningsgebied van de FDM en de behoefte van het "oude land".

Voor de grondwateronttrekking dient voor de Grondwaterwetvergunning een milieueffectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn bevoegd gezag voor deze vergunning.

Bij brief van 11 september 1998¹⁾ heeft Gedeputeerde Staten van Flevoland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 16 september 1998 ter inzage gelegd²⁾.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken⁴⁾. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁵⁾.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶⁾, zoals vastgesteld op 16 september 1998;
- op eventuele onjuistheden⁷⁾;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸⁾.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de drie vergunningen ten behoeve van grondwateronttrekkingen.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

-
- 1 Zie bijlage 1.
 - 2 Zie bijlage 2.
 - 3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.
 - 4 Wm, artikel 7.26, lid 2.
 - 5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.
 - 6 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 7 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 8 Wm, artikel 7.10.

3.

AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

Mitigerende en compenserende maatregelen

De gebruikte voorspellingsmethode (NICHE) maakt het mogelijk dat de te verwachten gevolgen van de alternatieven goed met elkaar kunnen worden vergeleken. Tegelijkertijd wordt terecht gesteld dat de uitvoer van NICHE in bepaalde gebieden (voor reliëf of schijngrondwaterspiegels) geen absolute betrouwbaarheid heeft. Beseft moet worden dat dit van toepassing is voor veel natte natuurgebieden op het oude land en dat dus extra aandacht zal moeten worden gegeven aan lokale maatregelen. Bij de uitwerking van de plannen zal daarom expliciet aandacht moeten worden gegeven aan mitigerende en compenserende maatregelen.

■ Het verdient aanbeveling om per kwetsbaar natuurgebied een anti-verdrogingsplan op te stellen uitgaande van de resultaten van de GWC-studie (Goed Water Centraal). In een dergelijk plan moeten maatregelen worden opgenomen die gaan over de watertoevoer naar het gebied, het opzetten van peilen en het vasthouden van gebied eigen water.

De Commissie is van oordeel dat het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) creatiever opgezet had kunnen worden door bijvoorbeeld de nieuwe locaties MZF-1 (nu geen onderdeel uitmakende van de vergunningaanvraag) en Gz60-west in een eerder stadium te benutten zodat de winning op 'minder gunstige locaties' zoveel mogelijk kan worden beperkt.

■ De Commissie beveelt aan bij de verdere uitwerking van de plannen rekening te houden met het inzetten in een vroeger stadium van de genoemde winningslocaties.

Fasering

De besluitvorming over re-allocatie van de twee winningen op het oude land is van groot belang en dient zo spoedig mogelijk te worden afgerond. De beoogde natuurwinst zal alleen optreden wanneer de voorgenomen afname van de onttrekking zowel op de Holk als op de Amersfoort Hogeweg is gerealiseerd. Het is thans nog onzeker wanneer de winning Amersfoort Hogeweg zal worden stopgezet¹¹].

Voorkomen moet worden dat een afname van deze winning pas in de laatste fase het geval zal zijn en er gedurende de eerste fase onnodig natuurverlies zal optreden.

■ Het verdient aanbeveling om vanwege het behalen van natuurwinst zo snel als mogelijk is de winningen zowel op de Holk als op de Hoge weg stop te zetten.

■ Daarnaast geeft de Commissie in overweging om op het moment dat er besloten wordt de winningscapaciteit van 15 naar 19 m³/jaar uit te breiden te bezien of ook met alternatieve bronnen dan grondwater de uitbreiding tegen geringe milieueffecten te realiseren is.

11 Zie inspraakreactie gemeente Amersfoort en de Dienst Water en Milieu van de provincie Utrecht, nr 9, bijlage 4.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
het milieueffectrapport
Grondwaterwinning Flevoland



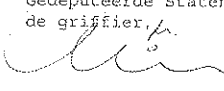
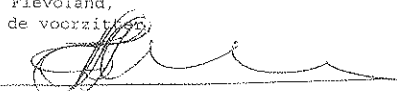
(bijlagen 1 t/m 4)

groen

13

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 september 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	Provincie Flevoland	
Ingekomen:	16 SEP. 1998		
Nummer:	1299-98		
Doel:	731-39/m 45		
Van:	Ts/Sc/pres/kib (bh)		
Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		Postbus 66 8200 AB Lelystad Telefoon (0320) 265 265 Fax (0320) 265 266 E-mail: provincie@flevoland.nl web: http://www.flevoland.nl	
Datum	Uw brief	Ons nummer	Bijlagen
11 september 1998		MPV/98.081609/A	div.
Onderwerp	MER Grondwaterwinning Flevoland		
Geachte commissie,			
<p>Hierbij zenden wij u een zestal exemplaren van het door de N.V. Flevolandse Drinkwater Maatschappij (FDM) opgestelde milieu-effectrapport Grondwaterwinning Flevoland, alsmede de daarbij behorende vergunningaanvragen. Deze stukken zullen vanaf 16 september 1998 ter visie worden gelegd. Tot en met 16 oktober 1998 kan een ieder schriftelijk opmerkingen maken over de volledigheid en juistheid van het milieu-effectrapport. Opmerkingen kunnen voorts mondeling worden gemaakt tijdens een openbare zitting, die zal plaatsvinden op vrijdag 16 oktober 1998 om 10.00 uur in het provinciehuis. De tekst van de kennisgeving is ter informatie bijgevoegd.</p>			
<p>Wij verzoeken u, overeenkomstig artikel 7.26, eerste lid, van de Wet milieubeheer, ons uiterlijk 20 november 1998 te adviseren over de volledigheid en juistheid van het MER. Een aantal exemplaren van de vastgestelde richtlijnen hebben wij u reeds in februari 1996 toegestuurd.</p>			
Hoogachtend, Gedeputeerde Staten van Flevoland, de griffier, de voorzitter			
			
C.L. de Vries		BHA van Manmon	
inlichtingen bij	Doorkiesnummer	E-mailadres	Verzonden d.d.
H. Koning	(0320) 265-34	mpv@flevoland.nl	15 SEP. 1998
		Bezoekadres	
		Visarendreef 1	
		Lelystad	

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 177 d.d. 16 september 1998

Kennisgeving milieueffectrapport en vergunningaanvragen Grondwaterwinning Flevoland

Milieueffectrapport en vergunningaanvragen

Gedeputeerde Staten van Flevoland maken het volgende bekend. De N.V. Flevolandse Drinkwater Maatschappij (FDM) heeft het voornemen ten behoeve van de drinkwatervoorziening op drie locaties in Flevoland (de bestaande locaties Harderbroek en Fledite en de nieuwe locatie Gz60-West) in totaal 15 mln. m³ grondwater per jaar extra te winnen. In het kader van verdrogingsbestrijding zal deze uitbreiding van grondwaterwinning in Flevoland worden gecombineerd met een vermindering van grondwaterwinning in de provincies Gelderland en Utrecht. Bij de voorbereiding van de vergunningaanvragen krachtens de Grondwaterwet heeft de FDM een milieueffectrapport (MER) opgesteld, waarin de mogelijke milieueffecten van de winning op verschillende locaties in Flevoland (in samenhang met het beëindigen van winning op het 'oude' land) zijn beschreven en vergeleken. Het MER dient als hulpmiddel bij de besluitvorming over de vergunningaanvragen.

Een ieder kan opmerkingen maken over de volledigheid en juistheid van het milieueffectrapport. Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben in 1996 richtlijnen vastgesteld, waarin is aangegeven wat in het MER Grondwaterwinning Flevoland aan de orde moet komen. Deze richtlijnen dienen als beoordelingskader.

Ter visie legging

Het MER ligt met deze kennisgeving op werkdagen tijdens kantooruren voor een ieder ter visie van 16 september tot en met 16 oktober 1998 op de volgende plaatsen:

1. In het provinciehuis van Flevoland, Visarenddreef 1, te Lelystad,
2. In de gemeentehuizen van Lelystad, Dronten, Zeewolde, Almere, Harderwijk, Huizen en Amersfoort.

De vastgestelde richtlijnen, alsmede de vergunningaanvragen zijn ter informatie bij het MER gevoegd. Indien u de stukken buiten kantooruren wilt inzien, kunt u telefonisch een afspraak maken.

Inspiraak

Een ieder heeft gelegenheid opmerkingen te maken over de volledigheid en juistheid van het MER. Deze opmerkingen moeten uiterlijk 16 oktober 1998 worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Flevoland, Postbus 55, 8200 AB Lelystad. Opmerkingen kunnen voorts mondeling worden ingebracht tijdens een openbare zitting, die op vrijdag 16 oktober om 10.00 uur zal plaatsvinden in het provinciehuis van Flevoland, Visarenddreef 1, te Lelystad. Indien u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, wordt u verzocht dit vooraf te melden.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u bellen met de afdeling Milieuplanvorming van de provincie Flevoland, dhr. H. Koning (tel. 0320 - 265434). Exemplaren van het MER zijn tegen vergoeding van kosten te verkrijgen bij de FDM (tel. 0320 - 259211).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Flevolandse Drinkwater Maatschappij

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland

Besluit: verlenen van een vergunning inzake artikel 14 van de Grondwaterwet

Categorie Besluit m.e.r. 1994: 15.2

Activiteit: de grondwaterwinning in Flevoland uit te breiden met 19 miljoen m³ tot maximaal 42 miljoen m³ grondwater.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 4 oktober 1995

richtlijnenadvies uitgebracht op: 5 december 1995

richtlijnen vastgesteld op: 13 februari 1996

kennisgeving MER: 16 september 1998

toetsingsadvies uitgebracht: 13 november 1998

Bijzonderheden: In de locatieafwegingen is, vanwege de verdrogingseffecten van de grondwaterwinningen op het 'oude' land, ook een re-allocatie van de grondwaterwinning op het oude land betrokken. De Commissie heeft dit positief gewaardeerd. Het MER bevat de essentiële informatie voor het te nemen besluit over de uitbreiding van de grondwaterwinning.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. F.A.M. Claessen

ir. P. van Duursen (voorzitter richtlijnenfase)

drs. D. van der Hoek

ir. A.G. Posthumus (richtlijnenfase)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter toetsingsfase)

ir. Th.G.J. Witjes (toetsingsfase)

Secretaris van de werkgroep: drs. V.C.F. Tersteeg.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19981003	Provincie Utrecht	Utrecht	19981028
2.	19981014	Heemraadschap Fleverwaard	Lelystad	19981028
3.	19981014	Vereniging Natuurmonumenten	's-Graveland	19981028
4.	19981009	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	Lelystad	19981028
5.	19981012	Milieu Federatie Flevoland	Lelystad	19981028
6.	19981012	Provincie Noord-Holland	Haarlem	19981028
7.	19980911	Sector Ruimte en Groen	Zeewolde	19981028
8.	19980911	Gemeente Huizen	Huizen	19981028
9.	19981012	Gemeente Amersfoort	Amersfoort	19981028
10.	19981015	ROB	Amersfoort	19981028
11.	19981029	Gemeente Zeewolde binnengekomen na sluitingstermijn	Zeewolde	19981110
12.	19981113	Provincie Utrecht binnengekomen na sluitingstermijn	Utrecht	19981112